

03 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Brigai și inculpata Ctitor Natalia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din 30 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Ctitor Natalia Xxxxx, născută la xx.xx.xxxx, originară și domiciliată în Xxxxx,

și

Postolachi Nicolae Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.03.2012 - 30.06.2015;

Instanța de apel: 22.07.2015 - 09.02.2016;

06.02.2017 - 22.05.2017;

Instanța de recurs: 17.05.2016 - 20.12.2016;

24.07.2017 - 03.10.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 30 iunie 2015:

Ctitor Natalia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16 000 lei, cu privarea de dreptul de a gestiona întreprinderi agricole pe termen de 4 ani și s-a încetat procesul penal în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală;

Postolachi Nicolae, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalentul a 13 000 lei, cu privarea de dreptul de a gestiona întreprinderi agricole pe termen de 3 ani și s-a încetat procesul penal în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Acțiunile civile înaintate de Berzan Valentina către Ctitor Natalia cu privire la încasarea sumei de 55 100 lei cu titlu de prejudiciu material și Tataruș Sergiu, Tataruș Ecaterina către Postolachi Nicolae cu privire la încasarea în contul fiecăruia a câte 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, au fost lăsate fără soluționare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, în perioada lunii noiembrie 2009, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, fondatorul și administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia, împreună și după o prealabilă înțelegere cu Postolachi Nicolae, au delapidat avere străină, adică ilegal au însușit bunurile, care reprezintă cota valorică a cotașilor fostei întreprinderi agricole AF „Doroțcaia”, care au fost încredințate în administrare, și anume: o cositoare CPS-5 cu numărul de inventariere 4160 în valoare de 13 750 lei; un pres de sortiment cu numărul de inventariere 4067 în valoare de 2 100 lei; un tractor model T-25 cu numărul de inventariere 4632 în valoare de 2 900 lei; o marcatoare de îngrășămintă model HPY-0,5 cu numărul de inventariere 4279 în valoare de 350 lei; o remorcă model 2 PTS4 cu numărul de inventariere 4225 în valoare de 1 900 lei, pe care le-au înstrăinat în mare parte unor persoane neidentificate. Prin aceste acțiuni, cotașilor le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 21 000 lei.

La fel, Ctitor Natalia în una din zilele lunii octombrie 2011, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, aflându-se în sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, exercitând un drept presupus, considerând că are dreptul de înstrăinare asupra bunului ce aparține altei persoane și care este pus sub sechestru, adică asupra tractorului model „K-701”, n/î D BA 761 cu prețul de 55 100 lei, care este înmatriculat după Berzan Valentina și asupra căruia prin încheierea Judecătoriei Dubăsari din 20 martie 2009, s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, fiind interzis părților Berzan Valentina și SRL „Pan-Doragro” în persoana administratorului Ctitor Natalia să înstrăineze tractorul indicat, în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, printr-un contract de vânzare-cumpărare, a vândut tractorul vizat locuitorului com. Calinovca, r-nul Dubăsari, Șuvachin Alexandru, cauzând astfel daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Postolachi Nicolae la 18 decembrie 2011, aproximativ la ora 23.30, cu scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, a intrat fără consimțământul lui Tataruș Sergiu în gospodăria acestuia, amplasată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, apoi, continuându-și acțiunile sale infracționale a bătut în ușa casei și la moment ce proprietarul Tataruș Sergiu a deschis ușa, i-a aplicat o lovitură în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19 decembrie 2011, vătămări corporale ușoare. Apoi la somația proprietarei Tataruș Ecaterina a refuzat să părăsească imediat domiciliul.

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. *Procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ctitor Natalia să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod

penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative în cadrul întreprinderilor agricole ce gestionează bunuri arendate, pe termen de 5 ani și încetat procesul penal în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Postolachi Nicolae să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis fără privarea de dreptul de a ocupa funcții, în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate de stabilit definitiv lui Postolachi Nicolae pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

De încasat de la Postolachi Nicolae în beneficiul lui Tataruș Sergiu suma de 10 000 lei, iar în beneficiul lui Tataruș Ecaterina suma de 5 000 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat:

- la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, iar pedeapsa sub formă de amendă nu reprezintă una echitabilă, mai mult, Ctitor Natalia nu a recunoscut vina, nu a restituit paguba cauzată în urma infracțiunii, dar prin diverse metode a încercat să ducă în eroare instanța de judecată;

- pedeapsa aplicată lui Postolachi Nicolae pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu este echitabilă și nu corespunde criteriilor prevăzute de art. 75 Cod penal;

- este nejustificată constatarea instanței la momentul încadrării juridice a faptei infracționale prevăzute la art. 179 Cod penal de la alin. (2) la alin. (1), instanța dând apreciere subiectivă percepției inculpatului precum că el și apărarea nu au cunoscut că le este incriminat semnul prevăzut la alin. (2) art. 179 Cod penal, și anume „cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei”.

3.2. Inculpatul Postolachi Nicolae, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În motivare a invocat:

- acuzarea a fost axată în special pe procura eliberată lui la 30 noiembrie 2009 de SC „Pan-Doragro” SRL, în persoana administratorului Ctitor Natalia, care a fost propusă de a fi ridicată pentru a fi anexată la materialele cauzei penale de însăși Postolachi Nicolae care în atare mod intenționa să demonstreze că competențele încredințate lui țineau doar de deservirea bunurilor materiale;

- instanța a pus la îndoială valoarea probatorie atribuită de acuzator procurii menționate invocând că „de iure” Postolachi Nicolae nu a obținut niciodată calitatea de administrator, nefiind înregistrate în vre-un mod legal aceste împuterniciri ale

acestui, deși „de facto” se comporta ca un adevărat administrator. În cazul în care lipsește o dispoziție a legii sau un raport juridic încheiat între părți privind obligația de a administra bunurile, ultimul nu întrunește calitatea de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal. În cazul în care ambilor inculpați le este incriminată săvârșirea unei infracțiuni în cazul coautoratului este necesar ca ambii făptuitori să aibă împreună sarcina administrării. Astfel, apelantul a considerat că, prima instanță indicând că „...nu contează la calificarea acțiunilor lui Postolachi Nicolae, dacă el o ajută pe Ctitor Natalia la delapidarea bunurilor având sau nu împuterniciri de administrator...”, pune la îndoială circumstanțele în care a avut loc tranzacția de transmitere în arendă lui Tomșa Gheorghe a presului de sortiment, care s-a petrecut în baza contractului din 15 octombrie 2010, încheiată urmare a deciziei lui Ctitor Natalia;

- instanța a luat o atitudine obiectivă față de depozițiile lui Caisîn Alexandru și Tomșa Gheorghe, formulând o concluzie eronată precum că hotărârea privind transmiterea presului de sortiment ar fi fost luată unipersonal de către Postolachi Nicolae. Mai mult, atât pe parcursul urmăririi penale, precum și a cercetărilor judecătorești nu a fost verificată prezența presului de sortiment la pretinsul loc de depozitare, cu examinarea lui sub toate aspectele în vederea stabilirii identității;

- instanța a acceptat în calitate de material probatoriu lămuririle depuse de el și Ctitor Natalia la 08 decembrie 2009 și la 25 martie 2010, care au fost depuse până la pornirea urmăririi penale, fără a fi administrate în calitate de probe de către organul de urmărire penală, nefiind incluse nici în lista probelor din rechizitoriu. Respectiv, instanța făcând referință la aceste înscrisuri ca la material probatoriu ce întemeiază vinovăția inculpaților, nu le-a dat citire în cadrul cercetărilor judecătorești;

- pe capătul de învinuire incriminat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, acuzarea a admis o interpretare selectivă a faptelor, inclusiv a eludat analiza laturii subiective a acțiunilor lui Postolachi Nicolae, anume motivul acțiunilor acestuia, ceea ce la părerea apelantului este un element major pentru calificarea corectă a acțiunilor acestuia;

- nu poate fi reținută în acțiunile lui Postolachi Nicolae infracțiunea de violare de domiciliu deoarece el nu a pătruns ilegal în domiciliul unei persoane și nici nu intenționa să rămână acolo, plecând imediat fără a-și exprima refuzul să plece.

3.3. Inculpata Ctitor Natalia, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de acuzare, din motivul lipsei componenței de infracțiune.

În motivare a indicat:

- instanța în mod similar rechizitoriului, nu a indicat în partea descriptivă a sentinței de condamnare descrierea faptei infracționale considerată ca fiind dovedită, și nu s-a pronunțat dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită sau nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpată și, dacă da, în care împrejurări a fost săvârșită;

- instanța urma să țină cont că la dosar sunt mai multe adresări, parvenite de la aceleași persoane, în privința acelorași obiecte, dar cu indicarea diferitor perioade de înstrăinare a tehnicii agricole. Mai mult, solicitând primei instanțe de a fi anexat la materialele cauzei, un set de acte, în original, printre care un număr impunător de recipise, semnate de deținătorii cotelor valorice, instanța a respins demersul și a omis a se expune asupra acestui fapt;

- instanța s-a bazat în exclusivitate pe presupuneri, a interpretat eronat, părtinitor și excesiv în defavoarea inculpaților nu doar probele acuzării, ci și probele apărării, a omis de a consemna în sentință declarațiile martorilor depuse în favoarea inculpaților, a consemnat eronat în sentință declarațiile unor martori care diferă de cele declarate nemijlocit în ședința de judecată;

- instanța neîntemeiat a constatat că „Ctitor Mihail, ca de fapt și majoritatea liderilor, utilizau bunurile oamenilor fără încheierea contractelor și nici nu le plătea pentru folosința lor”, constatări făcute fără suport probatoriu și fiind în contradicție cu declarațiile martorilor: Semionov Ion, Mîrza Maria, Ursu Gheorghe, Berzan Valentina și Ciudin Maria;

- instanța nu a reținut drept dovadă a faptului că cota valorică a fost valorificată de Ctitor Mihail, servește inacțiunea unor cotași de înaintare a pretențiilor materiale sau acțiune în judecată de obligare a GȚ „P.A.N.M.” de valorificare a cotei valorice, astfel încălcând principiul egalității armelor;

- instanța, indicând în sentință că la materialele cauzei este anexat actul de primire-predare a 2 unități de tehnică, printre care o remorcă 2PTS4 cu numărul de inventar 4225 - obiect material al infracțiunii imputate inculpatului, care a fost transmisă de către Ctitor Ion, în ianuarie 2008 unor persoane, a calificat proba dată împotriva lui Ctitor Natalia, fără a ține cont că declarațiile martorilor se contrazic cu expunerile acelorași martori în recursul din 19 decembrie 2008, într-o cauză civilă, la care a fost anexat actul de primire-predare din ianuarie 2008, precum că tehnica a fost transmisă altor persoane, care se folosesc de ea în scopuri personale;

- instanța în mod eronat a pus la baza învinuirii lui Ctitor Natalia procesul-verbal nr. 1 din 17 martie 2010 și actul din 07 octombrie 2011 al comisiei de revizie a SRL „Pan-Doragro”, deoarece ultima, în calitate de fondator și administrator al SRL „Pan-Doragro” nu a instituit o comisie de revizie și nu a autorizat pe cineva de a pătrunde pe teritoriul întreprinderii pentru careva inspectări. Despre faptul că presul și remorca nu au fost delapidate, au confirmat Caimac Tudor și Ctitor Petru, care în perioada de referință activau în calitate de paznici pe teritoriul depozitelor și nu au relatat despre asemenea mișcări a tehnicii, aceste deplasări neavând loc;

- instanța incorect a calificat și criticat hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2010 privind constatarea posesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate, dobândit prin uzucapiune a SRL „Pan-Doragro” asupra unor bunuri mobile, indicate în actul de primire-predare a tehnicii din 01 martie 2005;

- la baza sentinței au fost puse unele explicații ale inculpaților, date organului de urmărire penală în afara procesului penal, în perioada martie - iunie 2010, care însă, nu au fost cercetate nemijlocit în ședințele judiciare, iar acuzatorul nu le-a indicat în lista de probe anexată la rechizitoriu și nu a cerut examinarea lor în cadrul dezbaterilor judiciare;

- în sentință, instanța s-a axat în preponderență pe declarațiile martorilor, în mare măsură contradictorii și bazate doar pe presupuneri, ignorând total declarațiile inculpatei Ctitor Natalia;

- incorect au fost ignorate declarațiile lui Ctitor Ion, care a avut calitatea de administrator al SC „Pan-Doragro” SRL în perioada ianuarie 2006 - septembrie 2008 și care au importanță majoră pentru examinarea cauzei;

- instanța în mod ilegal a admis și argumentat în calitate de probă raportul de expertiză nr. 4780/4781 din 25 aprilie 2014, administrat la dosar de partea acuzării, dat fiind faptul că această probă este nulă, în condițiile prevederilor art. 145 alin. (4), 251, alin. (4) Cod de procedură penală;

- nu au fost apreciate obiectiv declarațiile expertului Irjanova Ina, instanța examinând unilateral doar probele, actele și înscrisurile prezentate de partea acuzării și de martorii acestuia, fapt ce a condus la încălcarea principiului egalității și echității în cadrul examinării unei cauze penale;

- în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilit clar cine are calitatea procesuală de parte vătămată și care sunt pretențiile separate față de prejudiciul moral sau material care a fost pricinuit de inculpată;

- nu au fost prezentate probe referitor la metoda și forma de încredințare în administrarea inculpatei Ctitor Natalia a tehnicii agricole, nu a fost prezentat un contract între cotaș și inculpată, un act de predare-primire, un proces-verbal și un alt tip de document ce ar demonstra că anume această tehnică agricolă a fost însușită ilegal de către inculpată sau a fost încredințată în administrarea acesteia;

- la emiterea sentinței de condamnare instanța nu a luat în considerație că tehnica ce se presupune că a fost delapidată de Ctitor Natalia nu a existat ca bun mobil, deoarece conform actelor contabile și altor acte această tehnică avea uzură de 100%, era de o perioadă îndelungată decontată, drept urmare această tehnică prezenta doar fier uzat și respectiv la momentul intentării urmăririi penale aceste bunuri mobile nu existau;

- învinuirea înaintată în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, este neîntemeiată și ilegală, fiind contradictorie probelor acumulate de acuzator și celor administrate de partea apărării, pe care instanța le-a constatat și interpretat extensiv defavorabil inculpatei Ctitor Natalia;

- instanța a omis a se expune asupra faptului că tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Berzan Valentina cu n/î X XX xxx și tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Ivanov Mihail cu n/î X XX xxx, fiind cumpărat de ultimul de la GȚ „P.A.N.M.”, sunt distincte, fapt confirmat și de către Ctitor Ion, Ctitor

Anatolie, Arhipov Serghei, Șapovalov Igor și Berzan Valentina și asupra ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 06 octombrie 2010;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că, faptele incriminate lui Ctitor Natalia și Postolachi Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, și-au găsit confirmare prin prisma probelor prezentate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile reprezentantului părților vătămate Semionov Ion, martorilor Berzan Valentina, Ctitor Ion, Caimac Tudor, Polevoi Stepan, Caisîn Alexandru, Semionov Petru, Ctitor Petru, Mîrza Maria, Bacioi Valeriu, Ursu Gheorghe, expertului Irjanova Ina; plângerea din 24 mai 2010 depusă de către Nicolaev Nicolae, Mîrza Maria, Semionov Ion, Berzan Valentina, Berzan Vladimir, Dicusar Ion și Grigoriev Andrei privind tragerea la răspundere a lui Ctitor Natalia (f.d.2, vol.I); procesul-verbal al adunării generale a cotașilor și reprezentanților deținătorilor de teren agricol și cotelor-părți valorice conform certificatelor de proprietate a 2 gospodării și anume SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro” din 16 martie 2010 (f.d.3-8 vol.I); procesul-verbal nr. 1 din 17 martie 2010, al comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.9-11, vol.I); procesul-verbal nr. 3 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 07 iulie 2000 (f.d.34-41, vol.I); actul de primire-transmitere din 07 iulie 2000, a bunurilor atribuite deținătorilor de cote valorice în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare (f.d.42-50, vol.I); actul de primire-transmitere din 24 aprilie 2002, în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare din 24 februarie 2002, prin care au fost transmise liderului Ctitor Mihail a unui șir de active, altele decât cele din 07 iulie 2000 (f.d.51-54, vol.I); procura din 10 ianuarie 2000 de împuternicire a lui Ctitor Mihail de participare la concursul de distribuire a patrimoniului AF „Doroțcaia” din numele a 34 de persoane (f.d.65, vol.I); ordonanța privind neîncepere a urmăririi penale din 21 decembrie 2009, prin care s-a dispus de a nu porni urmărirea penală în baza cererii depuse de Bacioi Vasile, Filipenco Nicolae, Sapojnic Valentin, Grigoriev Andrei și Ctitor Anatolie (f.d. 167, vol.I); ordonanța din 11 iunie 2010, privind anularea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 21 decembrie 2009 (f.d.169, vol.I); procura din 30 noiembrie 2009, prin care administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia îl împuternicește pe Postolachi Nicolae să efectueze acte de protecție, reparare și conservare a patrimoniului SRL „Pan-Doragro” (f.d.216, vol.I); procura din 23 august 2010, prin care Berzan Valentina, Nicolaev Nicolai, Berzan Vladimir, Dicusar Ion, Mîrza Maria, Grigoriev Andrei și Ctitor Ion îl împuternicesc pe 10 Semionov Ion să reprezinte interesele în fața tuturor organelor de stat, inclusiv celor judiciare (f.d.222, vol.I); ordonanța din 24 august 2010, de recunoaștere a lui Semionov Ion în calitate de reprezentant legal al părților vătămate/civile (f.d.223-224,

vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26 august 2010, cu planșă fotografică (f.d.232-235, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Postolachi Nicolae din 13 septembrie 2010 (f.d.248-249, vol.I); certificatele de proprietate privată eliberate în baza procesului-verbal nr. 4 din 25 noiembrie 1998, a Comisiei de privatizare a întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” (f.d.8-38, vol.II); procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Semionov Petru din 23 septembrie 2010 (f.d.41, vol.II); actul privind rezultatele reviziei economico-financiare efectuate la SRL „Pan-Doragro” din 21 februarie 2011 efectuat de CCCEC (f.d.146-150, vol.II); procesul-verbal nr. 6 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 26 februarie 2002 (f.d.239-241, vol.II); actul de primire-predare din 15 decembrie 2007, încheiat între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului model K-701 cu numărul de inventariere 4613 (f.d.47, vol.III); actul din 07 octombrie 2011, al Comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.61-62, vol.III); actul din 01 martie 2005, de primire-predare a mașinilor și utilajelor între GȚ „P.A.N.M.” și SRL „Pan-Doragro” (f.d.71, vol.V); actul de primire-predare, încheiat între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași, cu privire la transmiterea tractorului model MTZ-80 cu numărul de inventariere 4604 și remorcii 2PTS4 cu numărul de inventariere 4225 (f.d.199, vol.V); procesul-verbal de transmitere a bunurilor sechestrate spre păstrare creditorului, din 28 aprilie 2010, a executorului judecătoresc Gazea Anatolie (f.d.135, vol.VI); hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2010, privind constatarea posesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor tractoare (f.d.136, vol.VI).

La fel, instanța de apel a reținut că, vina inculpatei Ctitor Natalia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, și-a găsit confirmare prin probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Berzan Valentina, martorilor Ctitor Ion, Șapovalov Igor, Vîrlan Vasile, Ctitor Anatolii, Polevoi Stepan, plângerea privind înstrăinarea ilegală a tractorului model K-701, depusă la 21 octombrie 2011, de către Berzan Valentina și Ctitor Ion (f.d.149, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î XXX xxx, pe numele lui Berzan Valentina, eliberat la 19 septembrie 2008 (f.d.152, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01 noiembrie 2011, a teritoriului brigăzii de tractoare (f.d.158-162, vol.III); încheierea din 20 martie 2009 a Judecătoriei Dubăsari, privind aplicarea sechestrului pe tractorul model K-701, n/î X XX xxx (f.d.169, vol.III); angajamentul luat de la Ctitor Natalia, din 11 mai 2009, de a nu înstrăina tractorul model K-701, n/î X XX xxx, de către executorul judecătoresc (f.d.171, vol.III); contractul de vânzare-cumpărare a tractorului model K-701 din 11 octombrie 2011, încheiat între GȚ „P.A.N.M.” și Ivanov Mihail, la prețul de 3000 lei (f.d.179, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 noiembrie 2011, pe teritoriul

brigăzii de tractoare din s. Calinovca, r-nul Dubăsari (f.d.180-184, vol.III); hotărârea din 22 septembrie 2006 a Curții de Apel Economice privind lichidarea GȚ „P.A.N.M.”, s. Dorotcaia, r-nul Dubăsari (f.d.191, vol.III); certificatul notarial din 19 martie 2010, prin care se atestă faptul că Ctitor Ana este unicul moștenitor a lui Ctitor Mihail, decedat la 05 august 2008 (f.d.194, vol.III); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Berzan Valentina, din 02 decembrie 2011 (f.d.201, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î DBA 934, pe numele lui Ivanov Mihail, eliberat la 11 octombrie 2011 (f.d.209, vol.III); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12 decembrie 2011 (f.d.228, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î XXX xxx, pe numele GȚ „P.A.M.N.”, eliberat la 27 mai 2011 (f.d.233, vol.III); procesul-verbal de ridicare din 09 decembrie 2011 (f.d.4-17, vol.IV); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 decembrie 2011, a tractorului model K-701 situat în brigada de tractoare a lui Șuvachin Alexandru din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx (f.d.20-21, vol.IV); raportul de expertiză nr. 4343 din 28 decembrie 2011 (f.d.41, vol.IV); actul din 07 octombrie 2011, al Comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.61-62, vol.III); actul din 15 decembrie 2007 de primire-predare de la SRL „Pan-Doragro” către 11 cotași a tractorului model K-701 cu numărul de inventariere 4613, în valoare de 55100 lei (f.d.165, vol.III).

De asemenea, instanța de apel a reținut că, vina inculpatului Postolachi Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, și-a găsit confirmare prin probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile părților vătămate Tataruș Sergiu, Tataruș Ecaterina, martorilor Gherlac Sergiu, Bacioi Ion, Nicolaeva Ala, Bacioi Ștefan, Aslanov Ion, procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, din 21 decembrie 2011, prin care a fost primită plângerea cet. Tataruș Sergiu (f.d.45, vol.IV); procesul-verbal de cercetare la fața locului a gospodăriei cet. Tataruș Sergiu, din 19 decembrie 2011 (f.d.48-50, vol.IV); procesele-verbale de confruntare între părțile vătămate și bănuite (f.d.87-90, vol.IV); raportul de expertiză medico-legală nr. 412D din 23 decembrie 2011 (f.d.85, vol.IV).

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a constatat că, în perioada anilor 2000-2005 nu au existat raporturi contractuale de transmitere de la cotași către GȚ „P.A.N.M.” a drepturilor patrimoniale în privința tehnicii agricole și, respectiv, la 01 martie 2005, cotașii rămâneau să fie titularii drepturilor pe care le-au obținut în urma privatizării din 1998-2002. Instanța de apel a indicat că, fiind audiat martorul Ciudin Maria, a relatat despre eventualele răscumpărări a cotelor valorice de către Ctitor Mihail, declarații care corect au fost apreciate critic de către prima instanță, iar Ctitor Ion, Berzan Valentina, Caimac Tudor și Mîrza Maria, în ședința de judecată au declarat că, aveau cotă-parte după 2005 în tehnica agricolă.

La fel, instanța de apel a mai indicat că, Ursu Gheorghe, care a fost adjunctul lui Ctitor Mihail până când să înființeze întreprinderea sa, a declarat că, la GȚ

„P.A.N.M.” nu se practică răscumpărarea cotelor valorice asupra tehnicii de la persoane, la fel cum nici nu se achita pentru folosința acesteia. Excepție reprezintă cota valorică în privința animalelor, precum și faptul că uneori se achita cotașilor pentru folosința terenurilor acestora.

Respingând apelurile, instanța a menționat că, actul din 01 martie 2005, încheiat fără împuterniciri din partea cotașilor, fiind lovit de nulitate absolută sub aspectul potențialului transfer către SRL „Pan-Doragro” a dreptului de proprietate asupra tehnicii agricole menționate în el, nu poate fi invocat ca un temei de dobândire al dreptului de proprietate de către SRL „Pan-Doragro” și implicit Ctitor Natalia asupra ei, fiind irelevant faptul dacă Ctitor Ion și Semionov Ion au semnat sau nu acest act. Instanța de apel a respins argumentul inculpatului Ctitor Natalia precum că, în toamna 2008, la momentul când i-au fost retrase lui Ctitor Ion împuternicirile de administrator, ultimul deja înstrăinase toată tehnica agricolă aflate în posesia GȚ „P.A.N.M.”, iar ulterior SRL „Pan-Doragro”, fiindcă Berzan Valentina a explicat căruia fapt se datorează modificările intervenite în bilanțul contabil, și anume, inițial toată tehnica agricolă figura în bilanțul contabil la contul 123 cu valoarea de 487000 lei, însă, din cauza că tehnica nu era a întreprinderii, dar a cotașilor, iar în privința ei nu erau încheiate contracte de arendă cu ultimii, aceasta nu trebuia să figureze în bilanțul contabil, din care cauză a fost exclusă de la contul 123.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul că, împuternicirile lui Postolachi Nicolae, atribuite de Ctitor Natalia în toamna anului 2009, din motiv că dânsa era însărcinată, nu au fost legalizate în modul corespunzător, adică nu au fost efectuate modificările necesare în Registrul de stat al persoanelor juridice, pentru a se numi un administrator. Martorul Caimac Tudor, care lucra în calitate de paznic în acea perioadă, a relatat că, la sfârșitul lunii noiembrie 2009, Postolachi Nicolae s-a prezentat la „Toc” nr. 1 împreună cu persoane necunoscute care au reparat cositoarea CPS-5, după care, au luat-o și au dus-o într-o direcție necunoscută, iar peste câteva zile Postolachi Nicolae împreună cu persoane necunoscute au remorcat în direcție necunoscută tractorul model T-25, la care lipsea o roată, la tractor fiind agățată și marcatoarea de îngrășămintă, fiind dusă și ea.

La fel, instanța de apel a respins și argumentul inculpatului Ctitor Natalia, precum că nu îi poate fi imputată însușirea tractorului model T-25 cu numărul de inventariere 4632, în valoare de 2900 lei și marcatoarea de îngrășămintă model HPY-A-05 cu numărul de inventariere 4279, în valoare de 350 lei, fiindcă acestea nu se regăsesc în actul de predare-primire din 01 martie 2005, or faptul că aceste două poziții nu se regăsesc în acel act, nu semnifică faptul că nu era în posesia SRL „Pan-Doragro”.

Instanța de apel a constatat că, la SRL „Pan-Doragro” pe lângă bunurile indicate în actul din 01 martie 2005, se mai regăsea și altă tehnică, inclusiv și cea care conform documentelor trebuia să revină liderilor nou formați, cum ar fi Ursu Gheorghe, care însă, a rămas în posesia SRL „Pan-Doragro”, fapt confirmat de

Semionov Ion în ședința de judecată, care a declarat că, tractorul și marcatoarea de îngrășăminte urma să-i revină lui Ursu Gheorghe, însă au rămas la GȚ „P.A.N.M.” atunci când s-a constituit ca lider aparte Ursu Gheorghe.

La fel, Ursu Gheorghe în ședința de judecată și-a amintit despre faptul că o marcatoare de îngrășăminte, deși urma să-i revină lui a rămas la SRL „Pan-Doragro”, fapt care nu semnifică că cotașii au renunțat la drepturile asupra tehnicii în cauză, iar SRL „Pan-Doragro” ar fi obținut dreptul de dispoziție 13 asupra tehnicii în cauză.

De asemenea, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul că, nu poate fi obiect al unei infracțiuni de delapidare un obiect care ar avea valoarea zero, fiind motivat faptul că, potrivit tuturor normativelor, uzura tuturor bunurilor depășea 100 %, și astfel, nu aveau nici o valoare, or, martorul Ursu Gheorghe a declarat că, în momentul când a plecat de la Ctitor Mihail nici unul din obiectele tehnice nu putea să fie cu valoarea de bilanț zero și nici în anul 2008 nu puteau să fie la zero. Chiar dacă tehnica în bilanț figurează zero, în natură ea există și are valoare de piață. Tehnica la dânsul a revenit de la GȚ „P.A.N.M.” cu aceeași valoare de bilanț, ceea ce înseamnă că nu se aplică în evidența contabilă procentul de amortizare anual.

Cu referire la învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a respins versiunea inculpatului precum că, a mers la Tataruș Sergiu nu ca să se clarifice, dar pentru a lua de la ultimul banii pentru mobilierul defectat, fiind invitat de ultimul, deoarece când Nicolaev Ala l-a întrebat pe Tataruș Sergiu cum va rămâne cu mobilierul defectat, ultimul i-ar fi comunicat că, Postolachi Nicolae o să vină la ea ca să-i transmită banii, iar Postolachi Nicolae l-a lovit pe Tataruș Sergiu instinctiv, fiind un reflex de apărare, în momentul când Tataruș Sergiu s-a repezit spre dânsul, deoarece versiunea înaintată este în contradicție cu împrejurările constatate în cadrul cauzei penale, iar Nicolaev Ala, la rândul său, a depus declarații în instanța de judecată, intenționat denaturând realitatea cu scopul protecției cumnatului său, Postolachi Nicolae.

Cu privire la învinuirea adusă inculpatei Ctitor Natalia în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală pentru infracțiunea consumată în octombrie 2011.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri de către:

5.1. procuror, care în temeiul pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, este neînțeleasă poziția instanței de apel, care în partea descriptivă a deciziei conchide, că Postolachi Nicolae intenționat l-a lovit pe Tataruș Sergiu și a intrat fără voie în locuința ultimului, totodată apreciind critic versiunea înaintată de către inculpat, precum că s-a autoapărat, adică conchide că în acțiunile lui

Postolachi Nicolae sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la alin. (2) art. 179 Cod penal, însă în partea rezolutivă decide de a respinge apelul procurorului, ca nefondat.

Probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în instanțele de fond, confirmă cu certitudine că inculpatul Postolachi Nicolae, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit faptele incriminate, or, în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu, este indicat, că Postolachi Nicolae, se învinuiește pentru pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia și refuzul de a părăsi la cererea ei, săvârșită cu aplicarea violenței, fiind notat că „Postolachi Nicolae i-a aplicat o lovitură în regiunea capului lui Tataruș Sergiu, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19 decembrie 2011, vătămări corporale ușoare, ce duc la dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de plagă pe frunte.”

Recurentul a considerat că învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae, este clară și lipsa oricăror obiecții din partea inculpatului și apărătorului acestuia, confirmă concluzia în cauză, însă instanța de apel a omis să se pronunțe asupra acestor motive invocate în apel.

La capitolul individualizării pedepsei inculpaților în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, acuzarea a indicat că instanțele au ignorat prevederile art. 7, 75 Cod penal, or Ctitor Natalia și Postolachi Nicolae au cauzat un prejudiciu în sumă de 21 000 lei, iar pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 16 000 lei și 13 000 lei, este una inechitabilă, mai mult, inculpații nu au recunoscut vina, nu au restituit paguba cauzată, dar prin diverse metode au încercat să ducă în eroare instanțele de judecată.

5.1. Avocatul Muruziuc Victor în numele inculpatului și inculpatul Postolachi Nicolae, care în temeiul pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, au solicitat pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În susținerea recursului au invocat aceleași motive indicate în apelul inculpatului Postolachi Nicolae care au fost pe larg expuse la pct. 3.2. al deciziei.

5.2. Inculpata Ctitor Natalia, care invocând temeiurile prevăzute de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În susținerea recursului a invocat aceleași motive indicate în apelul său care au fost pe larg expuse la pct. 3.3. al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2016, s-au admis recursurile ordinare declarate cu casarea totală a deciziei instanței de apel și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel la judecarea apelurilor a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume:

După cum rezultă din actele cauzei, Ctitor Natalia a depus la Curtea de Apel Chișinău, Secția evidență și documentare procesuală, cerere privind administrarea de noi probe înregistrată la 27 octombrie 2015 cu nr. 12133, la care erau anexate probe (f.d.202-222, vol.VII), asupra căreia instanța de apel nu s-a expus, or art. 99 Cod de procedură penală enunță că, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Totodată, Colegiul largit a stabilit că atât prima instanță, cât și instanța de apel au omis a se expune asupra ordonanței de punere sub învinuire a lui Ctitor Natalia, din 30 ianuarie 2012, care potrivit art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea săvârșită.

La fel, Colegiul penal a constatat că în partea motivatoare, instanța de apel face o referire superficială asupra argumentelor invocate în apelurile declarate. Mai mult, instanța a omis a se expune asupra argumentelor înaintate în cererile de apel:

- de procuror, care a indicat expres că: *„este nejustificată constatarea instanței la momentul încadrării juridice a faptei infracționale prevăzute la art. 179 Cod penal de la alin. (2) la alin. (1)... Prima instanță a dat apreciere subiectivă percepției inculpatului Postolachi Nicolae precum că, acesta și apărarea nu au cunoscut că, le este incriminat semnul prevăzut la alin. (2) art. 179 Cod penal, și anume „cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei”;*

- de inculpatul Postolachi Nicolae care a indicat că: *„instanța a luat o atitudine obiectivă față de depozițiile lui Caisîn Alexandru și Tomșa Gheorghe, depuse în fața instanței, formulând o concluzie eronată precum că hotărârea privind transmiterea presului de sortiment ar fi fost luată unipersonal de către Postolachi Nicolae” și că „instanța a acceptat în calitate de material probatoriu lămuririle depuse de către Postolachi Nicolae și Ctitor Natalia la 08 decembrie 2009 și la 25 martie 2010, deși înscrisurile respective au fost depuse până la pornirea urmăririi penale”.*

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, s-au admis apelurile declarate de procuror, inculpatul Postolachi Nicolae și inculpata Ctitor Natalia, s-a casat parțial sentința Judecătorei Dubăsari din 30 iulie 2015, cu rejudecarea cauzei și pronunțare unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

Postolachi Nicolae, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal a fost achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu reabilitarea acestuia.

S-a dispus încetarea procesului penal în privința Nataliei Ctitor, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii ci elementele contravenției.

A fost recunoscută vinovată Ctitor Natalia în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional și s-a dispus încetarea procesului contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

Ctitor Natalia, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării întreprinderilor pe termen de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Berzan Valentina către Ctitor Natalia cu privire la încasarea prejudiciului material s-a admis și s-a încasat din contul Nataliei Ctitor în beneficiul Valentinei Berzan prejudiciul material în mărime de 55 100 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina către Postolachi Nicolae cu privire la încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial și s-a încasat din contul lui Postolachi Nicolae în beneficiul lui Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina prejudiciul moral în mărime de 5 000 (cinci mii) lei pentru fiecare.

În rest acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

În rest sentința instanței de fond a fost menținută fără modificări.

7.1. Examinând cauza, instanța de apel a constatat că instanța de fond eronat a stabilit starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, probe care au fost incorect apreciate, ajungând la o concluzie greșită, totodată încălcând prevederile art. 101 alin.(1), art. 384 alin.(3), art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul a relevat că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită normelor legale, iar instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, a conchis că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatei Ctitor Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe parcursul examinării cauzei stabilindu-se că acțiunile de delapidare a averii străine au fost săvârșite de Ctitor Natalia.

S-a menționat că, pentru încriminarea agravantei de la lit. b) alin. (2) art. 191 Cod penal, este necesar ca toate persoanele să corespundă criteriilor subiectului, adică să aibă calitate de administrator, criterii care nu sunt întrunite în speță. Prin urmare, în urma examinării probelor administrate la materialele cauzei, Colegiul a constatat că

nu rezultă vinovăția și a lui Postolachi Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În ședința instanței de apel au fost audiați suplimentar inculpații, totodată fiind verificate și cercetate declarațiile și probele materiale prezente la cauza respectivă. Ca urmare, Colegiul a considerat dovedită vinovăția inculpatei Ctitor Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal prin probatoriul invocat de partea acuzării, inclusiv declarațiile reprezentantului părților vătămate, Semionov Ion, martorilor Berzan Valentina, Ctitor Ion, Caimac Fiodor, Polevoi Stepan, Caisîn Alexandru, Semionov Petru, Ctitor Petru, Mîrza Maria, Bacioi Valeriu, Ciudin Maria, Ursu Gheorghe, expertului Irjanova Ina precum și materialele cauzei, cum ar fi:

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 05 iulie 2010 (f.d. 1, Vol. I);
- plângerea din 24 mai 2010 depusă de către Nicolaev Nicolae, Mîrza Maria, Semionov Ion, Berzan Valentina, Berzan Vladimir, Dicusar Ion, Grigoriev Andrei privind atragerea la răspundere lui Ctitor Natalia (f.d.2, Vol. I);
- procesul-verbal al adunării generale a cotașilor și reprezentanților deținătorilor de teren agricol și cotelor părți valorice conform certificatelor de proprietate a 2 gospodării și anume SRL „PAN-Doragro” și SRL „CipDorAgro” din 16 martie 2010 (f.d. 3-8, Vol. I);
- procesul-verbal nr. 1 din 17.03.2010 al comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „PAN-Doragro” și SRL „CipDorAgro”, împreună cu anexă (f.d. 9-11, Vol. I). Prin acest act s-a constatat existența la Toc nr.1 și depozitele din sat a 37 de bunuri mobile și imobile și lipsa a cinci poziții, și anume: cositoare CPS-5, nr.de inventariere 4160 , valoarea 13 750 lei; remorcă 2PTS-4, nr.de inventariere 4225, valoarea 1 900 lei; pres, nr.de inventariere 4067, valoarea 2 100 lei; tractor T-25, nr.de inventariere 4632 în suma de 2 900 lei; împrăștiitoare de îngrășăminte HPY-A-05, nr.de inventariere 4279, în valoarea de 350 lei;
- procesul-verbal nr. 3 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 07 iulie 2000 prin care a fost aprobat modul de petrecere a concursului de distribuire a patrimoniului în valoare de 5 591 913 lei, prin care s-a decis că grupului reprezentat de Ctitor Mihail i se atribuie bunuri în valoare de 3 109 358 lei (Anexa 1B), iar grupului reprezentat de Polevoi Stepan se atribuie bunuri în valoare de 2 482 555 lei (Anexa 2B) (f.d.34-41). În Anexa 1B inclusiv se regăsesc și cositoare CPS-5, nr.de inventariere 4160, valoarea 13 750 lei; remorcă 2PTS-4, nr.de inventariere 4225, valoarea 1900 lei; pres, nr.de inventariere 4067, valoarea 2 100 lei; tractor T-25, nr.de inventariere 44632 suma 2 900 lei; împrăștiitoare de îngrășăminte HPY-A-05, nr.de inventariere 4279, valoarea 350 lei. La fel în Anexa 1B se regăsesc trei tractoare de model T-25 cu nr.de inventariere 4666, 4632, 4639 și un tractor de model K.-701 cu nr.de inventariere 4613;

- actul de primire-transmitere din 07 iulie 2000 a bunurilor atribuite deținătorilor de cote valorice în baza procesului-verbal a comisiei de privatizare, prin care au fost transmise bunurile indicate în Anexa IB liderului Ctitor Mihail (f.d.42-50, vol. I);
- actul de primire-transmitere din 24 aprilie 2002 în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare din 24 februarie 2002 liderului Ctitor Mihail a unui șir de active, altele decât cele din 07 iulie 2000 (f.d. 51-54, Vol.I);
- procura din 10 ianuarie 2000 de împuternicire a lui Ctitor Mihail de participare la concursul de distribuire a patrimoniului AF „Doroțcaia” din numele a 34 de persoane (f.d.65, Vol.I);
- ordonanța privind neînceperea urmăririi penale din 21 decembrie 2009 prin care s-a dispus de a nu porni urmărire penală în baza cererii depuse de Bacioi Vasile, Filipenco Nicolae, Sapojnic Valentin, Grigoriev Andrei și Ctitor Anatolie (f.d.167, Vol.I);
- ordonanța privind anularea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 21.12.2009 emisă de procurorul în procuratura r-lui Dubăsari, Sergiu Brigai și restituirea materialului nr.385/09 Ofițerului de urmărire penală a CPR Dubăsaru, Dicusar Anatolie pentru a fi examinat în cadrul materialului nr.1 10/10 (f.d. 169, Vol. I);
- procura din 30.11.2009 prin care administratorul SRL „PAN-Doragro”, Ctitor Natalia îl împuternicește pe Postolachi Nicolae să efectueze acte de protecție, reparare și conservare a patrimoniului (f.d.216, Vol.I);
- procura din 23 august 2010 prin care Berzan Valentina, Nicolaev Nicolai, Berzan Vladimir, Dicusar Ion, Mîrza Maria, Grigoriev Andrei, Ctitor Ion îl împuternicesc pe Semionov Ion să reprezinte interesele în fața tuturor organelor de stat, inclusiv celor judiciare (f.d.222, vol. I);
- ordonanța din 24 august 2010 privind recunoaștere lui Semionov Ion în calitate de reprezentant legal al părților vătămate/civile (f.d.222-223, Vol.I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26 august 2010 cu anexă fototabel (f.d.232-235, Vol. I);
- demersul din 23 august 2010 a lui Ctitor Natalia prin care solicită încetarea urmăririi penale din motivul lipsei componentei de infracțiune în care, printre altele, invocă faptul că „...cositoarea CPS-5 cu nr.de inventar 4160, pres de asortiment nr. de inventar 4067 și alte bunuri mobile, aflate în gestiunea SRL „PAN-Doragro”, au fost radiate din motivul procentului enorm de uzură, acestea devenind inutilizabile și inreparabile, respectiv la momentul dat aceste bunuri nu există în natură” (f.d.240-241, Vol.I);
- procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Postolachi Nicolae din 13 septembrie 2010 prin care Postolachi Nicolae a confirmat cele declarate de Caimac Tudor în ce privește cele întâmplate la sfârșitul lunii noiembrie 2009 (f.d.248-249, Vol.I);

- certificatele de proprietate privată eliberate în baza procesului-verbal nr.4 din 25 noiembrie 1998 a comisiei de privatizare a întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” (f.d.8-38, Vol.II);

- procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Semionov Petru din 23 septembrie 2010 prin care Semionov Petru a confirmat cele declarate de Caimac Tudor în ce privește cele întâmplate la sfârșitul lunii noiembrie 2009 (f.d.21, Vol.II);

- actul privind rezultatele reviziei economico-financiare efectuate la SRL „PAN-Dorago” din 21 februarie 2011 efectuat de CCCEC (f.d.146-150, Vol.II);

- procesul-verbal nr. 6 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 26 februarie 2002 (f.d.239-241, Vol.II);

- act de primire-predare din 15 decembrie 2007 între SRL „PAN-Dorago” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului de model K-701 cu nr.de inventariere 4613 (f.d.47, Vol.III);

- actul din 07 octombrie 2011 al comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „PAN-Dorago” și SRL „CipDorAgro”, împreună cu anexă (f.d.61-62, Vol. III). Actul a fost semnat de 4 din membrii comisiei: Semionov, Ctitor, Grigoriev și Dicusar;

- actul din 01 martie 2005 de primire-predare a mașinilor și utilajelor între GȚ „PANM” și SRL „PAN-Dorago” (f.d.71, Vol. V);

- actul de primire-predare între SRL „PAN-Dorago” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului MTZ-80 cu nr.de inventariere 4604 și remorcii 2PTS4 cu nr.de inventariere 4225 (f.d.199, Vol. V);

- procesul-verbal de transmitere a bunurilor sechestrate spre păstrare creditorului din 28 aprilie 2010 a executorului judecătoresc Gazaia Anatolie (f.d.1 35, Vol.VI);

- hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 09 decembrie 2010 privind constatarea posesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor tractoare (f.d. 136, Vol.VI).

Cercetând totalitatea probelor administrate la prezenta cauză, Colegiul a conchis că cele imputate inculpatei Ctitor Natalia urmează a fi încadrate corect în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Postolachi Nicolai învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, urmează a fi achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de fond în acest sens, aplicând greșit prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a apreciat impropriu probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

În urma celor expuse, instanța de apel **a constatat** că Ctitor Natalia, în luna noiembrie a anului 2009, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, fiind fondatorul și administratorul SRL „PAN-Dorago”, a delapidat avere străină, adică ilegal, a însușit bunurile, care reprezintă cota valorică a cotașilor fostei întreprinderi agricole AF „Doroțcaia”, care au fost încredințate în administrare, și anume: o cositoare CPS-5 cu numărul de inventariere 4160 în valoare de 13 750 lei;

un pres de sortiment cu numărul de inventariere 4067 în valoare de 2 100 lei; un tractor model T-25 cu numărul de inventariere 4632 în valoare de 2 900 lei; o marcatoare de îngrășăminte model HPY-0,5 cu numărul de inventariere 4279 în valoare de 350 lei; o remorcă model 2 PTS4 cu numărul de inventariere 4225 în valoare de 1 900 lei, pe care le-au înstrăinat în mare parte unor persoane neidentificate. Prin aceste acțiuni, cotașilor le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 21 000 lei.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect că în perioada anilor 1996-2002, în cadrul programului de privatizare „Pământ”, a fost supus privatizării și patrimoniul AF „Doroțcaia”. Ca urmare, lucrătorii AF „Doroțcaia” au primit certificate de proprietate asupra cotei valorice, prin care a fost determinată creanța fiecărui salariat. Pentru a facilita procedura de valorificare de către lucrătorii AF „Doroțcaia” a creanțelor sale, comisia de privatizare a decis de a transmite patrimoniul privatizat către niște agenți economici (lideri), printre care și GȚ „PANM” condusă de Ctitor Mihail, pentru ca ulterior să fie valorificate creanțele deținătorilor certificatelor de proprietate asupra cotei valorice, în modalitatea decisă în comun acord. Astfel, la 25 noiembrie 1998 au fost eliberate certificatele de proprietate privată în baza procesului-verbal nr. 4 din 25 noiembrie 1998 a comisiei de privatizare a întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” (f.d.8-38, Vol.II).

Potrivit procesului-verbal nr. 3 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 07 iulie 2000 a fost aprobat modul de petrecere a concursului de distribuire a patrimoniului în valoare de 5 591 913 lei, prin care s-a decis că grupului reprezentat de Ctitor Mihail i se atribuie bunuri în valoare de 3 109 358 lei (Anexa 1B), iar grupului reprezentat de Polevoi Stepan i se atribuie bunuri în valoare de 2 482 555 lei (Anexa 2B) (f.d.34-41, Vol. I). În Anexa 1B inclusiv se regăsesc și cositoare CPS-5, nr.de inventariere 4160, valoarea 13 750 lei; remorcă 2PTS-4, nr.de inventariere 4225, valoarea 1 900 lei; pres, nr.de inventariere 4067, valoarea 2 100 lei; tractor T-25, nr.de inventariere 4632, suma 2 900 lei; împrăștietoare de îngrășăminte HPY-A-05, nr.de inventariere 4279, valoarea 350 lei. La fel, în Anexa 1B se regăsesc trei tractoare de model T-25 cu nr.de inventariere 4666, 4632, 4639 și un tractor de model K-701 cu nr.de inventariere 4613. Ulterior, prin actul de primire-transmitere din 07 iulie 2000 a bunurilor atribuite deținătorilor de cote valorice în baza procesului-verbal a comisiei de privatizare au fost transmise bunurile indicate în Anexa 1B liderului Ctitor Mihail (f.d. 42-50, Vol. I). Pe parcurs, pe lângă Ctitor Mihail și Polevoi Stepan au mai apărut și alți lideri, cum ar fi Ivanov P., Boșcanian E., Nicolaev I., Bacioi Valeriu etc, prin atragerea unei părți din cotașii lui Ctitor Mihail și Polevoi Stepan. În mod automat, odată cu cotașii la noii lideri treceau, cel puțin pe hârtie, și cotele valori ale acestora, adică tehnica agricolă, construcții etc. Astfel, prin procesul-verbal nr.6 al ședinței comune de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 26 februarie 2002 s-a efectuat o repartizare a cotelor valorice între liderii agricoli (f.d.239-241, Vol. II). În continuare,

prin actul de primire transmitere din 24 aprilie 2002, în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare din 26 februarie 2002 liderului Ctitor Mihail i-a mai fost transmise un şir de active, altele decât cele din 07 iulie 2000 (f.d.51-54 - Vol.I).

Deşi liderii iniţial au fost împuterniciţi ca timp de 3 luni să organizeze şi desfăşoare procesul de atribuire în natură a bunurilor cotă valorică, în realitate, în s. Doroţcaia, nu s-a produs şi liderii exploatau bunurile cotă valorică a cetăţenilor. Mai mult ca atât, Ctitor Mihail utilizau bunurile oamenilor fără încheierea cărorva contracte. În 2005 Ctitor Mihail a decedat, iar prin hotărârea din 22 septembrie 2006 a Curţii de Apel Economice a fost lichidată GŢ „PANM”, s. Doroţcaia, r-nul Dubăsari (f.d.191, Vol.III). Deşi GŢ „PANM” a fost lichidată, bunurile oamenilor nu le-au fost restituite, ele fiind în continuare exploatare de către SRL „Pan-Doragro”, fondată de Ctitor Natalia, fiica lui Ctitor Mihail, la care de fapt au trecut. Inclusiv o parte din bunurile aflate în folosinţa GŢ „PANM” se regăsesc în actul din 01 martie 2005 de transfer de la GŢ „PANM” la SRL „Pan-Doragro” a tehnicii agricole (f.d.71, Vol. V). Majoritatea absolută a cotaşilor nici nu au fost informaţi de aceste subtilităţi juridice, la momentul apariţiei conflictului dintre Ctitor Natalia şi Ctitor Ion din 2008 ei fiind absolut convinşi că bunurile lor se află la GŢ „PANM”. În acest sens, Semionov Ion în şedinţa de judecată a declarat că abia prin 2009 a aflat că bunurile lui nu se mai află la GŢ „PANM”, ci au ajuns la SRL „Pan-Doragro”. Ctitor Petru, la fel a menţionat că oamenii (cotaşii) nici nu ştiau că bunurile lor deja au trecut la SRL „Pan-Doragro”, menţionând că în anul 2009 el lucra ca paznic la GŢ „PANM”, iar Mîrza Maria a declarat că în 2008 GŢ „PANM” s-a destrămat două, adică ei nu erau la curent că în 2008 GŢ „PANM” nu mai exista.

În acest sens, a fost respinsă alegaţia apelantei Ctitor Natalia asupra faptului că în perioada anilor 2002-2005 GŢ „PANM” a executat în mare parte obligaţiunea de valorificare a creanţelor deţinătorilor de cotă valorică. Ca argument în susţinerea acestei afirmaţii a invocat că în cazul în care cotaşii, în urma lichidării GŢ „PANM” nu primeau cota valorică în natură sau contravaloarea acesteia, urmau să se adreseze cu cererea de valorificare a cotei valorice, iar în caz de refuz - în instanţa de judecată. Asemenea cereri n-au parvenit pe numele GŢ „PANM”, nefiind înregistrate nici cereri de chemare în judecată în sensul dat, ceea ce suplimentar dovedeşte faptul că din 2005 GŢ „PANM” nu avea datorii faţă de cotaşi. Colegiul a considerat argumentul dat fără o acoperire legală, or potrivit art. 644 alin. (1) Cod civil, debitorul care execută obligaţia are dreptul de a primi chitanţa şi de a cere titlul original. În cazul imposibilităţii de a cere creditorului chitanţă, debitorul poate face dovada plăţii cu orice mijoc de probă.

În instanţa de judecată nu au fost prezentate înscrisuri care ar atesta careva tranzacţii dintre GŢ „PANM” şi cotaşi în perioada anilor 2002-2005 prin care ultimii ar transmite drepturile lor patrimoniale în raport cu bunurile litigioase. În consecinţă în lipsa cărorva raporturi contractuale de transmitere de la cotaşi către GŢ „PANM” a drepturilor patrimoniale în privinţa tehnicii agricole şi, respectiv, din 2002 până la

data de 01 martie 2005 cotașii au rămas să fie titularii drepturilor pe care le-au obținut în urma privatizării din 1998-2002.

În acest context instanța de apel a apreciat critic declarațiile Mariei Ciudin referitor la faptul că Ctitor Mihail, acorda careva răscumpărări a cotelor valorice, or, ea a relatat că în perioada cât a fost lider Ctitor Mihail, în contul cotelor valorice, ultimul le dădea la oameni produse agricole. Ea personal făcând lista produselor transmise la oameni, declarând în aceeași ordine de idei că actele eventuale semnate dintre Ctitor Mihail și cotași nu le-a văzut, adică ea nu cunoaște ce era scris în respectivele acte de răscumpărare.

La rândul lor, martorii Ctitor Ion, Bernaz Valentina, Caimac Fiodor, Mîrza Maria în ședința de judecată au declarat că aveau cotă parte după 2005 în tehnica agricolă. Iar Ursu Gheorghe, care a fost adjunctul lui Ctitor Mihail până când să înființeze întreprinderea sa, a declarat că la GȚ „PANM” nu se practica răscumpărarea cotelor valorice asupra tehnicii de la oameni, la fel cum nici nu li se plătea pentru folosința acesteia. Excepție reprezenta cota valorică în privința animalelor, precum și faptul că uneori li se mai plătea oamenilor pentru folosința terenurilor acestora.

De aceea, instanța de apel a ajuns la concluzia că, de fapt, acele liste de produse transmise întocmite de către Ciudin Maria, chiar dacă existau în realitate, se refereau anume la plata pentru folosința terenurilor și plata în contul cotei valorice pentru animale.

Instanța a constatat că la 01 martie 2005 bunurile care fac parte din cota valorică au continuat să aparțină cotașilor și care, fără împuterniciri speciale din partea titularilor dreptului (cotașilor), de către GȚ „PANM” au fost transmise lui SRL „Pan-Doragro”. Instanța a accentuat că totul s-a făcut fără împuterniciri, deoarece n-au existat careva cereri din partea cotașilor prin care ei să-și manifeste acordul la transmitere.

Ținând cont de prevederile art. 205 alin. (1), 207 alin. (1), 216, 217, 220 Cod civil, Colegiul a constatat că actul din 01 martie 2005, încheiat fără careva împuterniciri din partea cotașilor este lovit de nulitate absolută sub aspectul potențialului transfer către SRL „Pan-Doragro” a dreptului de proprietate asupra tehnicii agricole menționate în el. Astfel, acesta nu poate fi invocat ca un temei de dobândire al cărorva drepturi de proprietate de SRL „Pan-Doragro” și implicit Ctitor Natalia asupra tehnicii menționate.

Mai mult, Colegiul a indicat că vinovăția inculpatei se confirmă și prin faptul că în anul 2006, Ctitor Natalia, unicul asociat la SRL „Pan-Doragro”, l-a numit administrator pe unchiul său, Ctitor Ion, unul din brigadirii lui Ctitor Mihail în perioada activității GȚ „PANM”. În această funcție Ctitor Ion a activat până în septembrie 2008, momentul apariției conflictului cu Ctitor Natalia. În septembrie 2008 Ctitor Natalia i-a retras lui Ctitor Ion împuternicirile de administrator. Astfel că pentru a putea continua exploatarea agricole, Ctitor Ion a înființat SRL

„CipDorAgro”, la el trecând majoritatea cotașilor care se aflau la SRL „Pan-Doragro”, în acel moment. Respectiv, SRL „CipDorAgro” efectua lucrările agricole cu aceeași tehnică a cotașilor care până în 2008 era folosită de SRL „Pan-Doragro”, iar anterior de GT „PANM”.

Din cele expuse rezultă că toată tehnica cotă valorică a cotașilor lui Ctitor Mihail până în noiembrie 2009 s-a aflat la întreprindere, fiind păstrată când la depozitele din sat când la Toc nr.1, aflat după traseul Grigoriopol-Rîbnița, în dependență de necesitățile de exploatare. A fost transmisă doar tehnica ce urma să revină altor lideri ca urmare a trecerii la ei a unei părți din cotași.

Potrivit declarațiilor martorului, Berzan Valentina, în perioada cât era contabil la întreprindere tehnică, oamenilor nu le-a fost transmis utilajul tehnic, declarații care au fost susținute și de către Ctitor Ion și Mîrza Maria.

La materialele cauzei contrar afirmațiilor inculpatei, s-a constatat că există actul de primire-predare între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului MTZ-80 cu nr.de inventariere 4604 și remorcii 2PTS4 cu nr.de inventariere 4225 (f.d.199, Vol.V). Însă, după cum au explicat Ctitor Ion, Semionov Ion dar și Berzan Valentina, actul a fost semnat doar pentru ca cotașii să cunoască care tehnică le revine, iar de fapt tehnica a rămas în continuare la întreprindere pentru a fi exploatată. La fel stau lucrurile și în cazul actului de primire-predare din 15 decembrie 2007 încheiat între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului de model K-701 cu nr.de inventariere 4613 (f.d.-47, Vol. III).

Cu referire la transmiterea bunurilor, Colegiul a apreciat critic afirmațiile lui Bacioi Valeriu, or deși a invocat încheierea unui contract de arendă în privința bunului-curățătorul de cereale cu nr.de inventariere 4009 în sumă de 2 800 lei cu Ctitor Natalia contractul de arendă la care face referire nu a fost prezentat instanței de judecată, la fel cum n-au fost prezentate careva extrase din bilanțele contabile ale întreprinderii lui Bacioi Valeriu pentru a se putea face o concluzie când și în ce condiții a fost luat bunul respectiv la balanță. Mai mult ca atât și Ctitor Ion în ședința de judecată a negat faptul transmiterii lui Bacioi Valeriu a tehnicii respective, menționând doar că i-a transmis temporar un aparat de curățire a fântânilor, ulterior fiindu-i reîntors, ori ar fi un non sens semnarea unui atare act de predare primire a tehnicii care nu le aparține, fără transmiterea ei de facto, rămânând a fi exploatată de către întreprindere. În susținerea acestei afirmații este și faptul că atât în procesul-verbal nr. 1 din 17.03.2010 al comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „CipDorAgro”, împreună cu anexă (f.d.9-11, Vol.I) se indică unitatea de tehnică respectivă ca fiind prezentă la Toc nr.1. Adică, la 17 martie 2010, contrar afirmațiilor lui Bacioi Valeriu, bunul dat se afla la Toc nr.1 și nu la baza lui (Toc nr.2).

Totodată, a fost respinsă și versiunea potrivit căreia către toamna 2008, momentul când i-au fost retrase lui Ctitor Ion împuternicirile de administrator,

ultimul deja înstrăinase toată tehnica agricolă transmisă în posesie lui GȚ „PAMN”, iar ulterior lui SRL „PAN-Doragro”. Aceasta s-ar demonstra prin faptul că în bilanțul contabil al întreprinderii, la începutul anului 2006, la contul 123, erau indicate mijloace în sumă de 487 000, iar în raportul de la finele anului deja se indică valoarea zero, adică bunurile ar fi înstrăinate în această perioadă. Ipoteza dată nu a fost acceptată de instanță deoarece este vădit neîntemeiată și contrară tuturor circumstanțelor de fapt stabilite în ședința de judecată. Astfel, contabila întreprinderii, Berzan Valentina, a declarat că această confuzie se datorează faptului că inițial, toată tehnica agricolă figura în bilanțul contabil la contul 123 cu valoarea de 487 000 lei. Însă, din cauza că tehnica era nu a întreprinderii, ci a cotașilor, iar în privința ei nu erau încheiate contracte de arendă cu oamenii, ea nu putea figura în bilanțul contabil, din care cauză a și fost exclusă de la contul 123, circumstanțe care au atras după sine și modificările intervenite în bilanțul contabil.

În contextul celor enunțate se fundamentează ideea că inclusiv în toamna a. 2009, toată tehnica agricolă a fost transmisă în posesie lui GȚ „PAMN”, iar ulterior lui SRL „PAN-Doragro” era prezentă, inclusiv și cea care ar fi fost predată cotașilor potrivit actelor de predare-primire menționate supra, indiferent de starea tehnică în care se afla. La fel, bunurile care se aflau la Ursu Gheorghe erau proprietatea cotașilor lui, inclusiv și un împrăștiator de îngrășăminte.

Potrivit Legii nr.135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată, datele despre desemnarea și eliberarea administratorului, precum și despre identitatea acestuia, se prezintă pentru înregistrare în Registrul de stat al persoanelor juridice. La acestea se anexează hotărârea de desemnare sau de eliberare a administratorului. Administratorul societății va depune la Camera Inregistrării de Stat specimenul semnăturii, care va fi folosită în actele societății. În conformitate cu art.16 al Legii nr.220 din 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel. Fapt care însă nu a avut loc. În aceste circumstanțe, în toamna anului 2009 Ctitor Natalia, având calitatea de unic administrator al întreprinderii SRL „Pan-Doragro” i-a încredințat lui Postolachi Nicolai efectuarea unor acțiuni în vederea gestionării întreprinderii în lipsa sa și în strictă coordonare a acțiunilor lui de către Ctitor Natalia. Astfel se confirmă cu certitudine că în privința lui Postolachi Nicolai nu au fost formulate careva împuterniciri, legalizate în modul prevăzut de lege, și nu au fost efectuate careva modificări necesare în Registrul de stat al persoanelor juridice, motive din care ultimului nu îi poate fi imputată calitate de administrator al întreprinderii. Mai mult ca atât că însuși Postolachi Nicolae cunoștea despre faptul că Ctitor Natalia este administrator al întreprinderii, coordonând cu ea activitatea întreprinderii. La fel cunoștea că toate actele întreprinderii, inclusiv ștampila se afla la ea. În aceste condiții constatarea instanței de fond nu este probată fiind doar o

presupunere, incertitudine care însă nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, motive din care se constată că faptele de care este învinuit Postolachi Nicolae nu întrunește elementele componenței de infracțiune incriminate și anume art. 191 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal nefiind subiect al infracțiunii. Mai jos, la compartimentul „subiectul infracțiunii” urmează a fi desfășurată această constatare a instanței de apel.

În confirmarea acțiunilor infracționale ale inculpatei, Ctitor Natalia, în una din zilele sfârșitului lunii noiembrie 2009, l-a trimis pe Postolachi Nicolae să se întâlnească la Toc nr.1 împreună cu niște persoane necunoscute care încercau să repare cositoarea CPS-5, au dus-o într-o direcție necunoscută, fapt confirmat de către Caimac Fiodor, care lucra în calitate de paznic al Toc-ului nr.1 în acea perioadă. Dimineața presul de sortiment, la fel nu era pe teritoriul brigăzii. Ulterior ultimul a confirmat că peste câteva zile, dimineața, iarăși a venit Postolachi Nicolae împreună cu persoane necunoscute și au remorcat în direcție necunoscută un tractor de model T-25, la care lipsea o roată. La tractor a fost agățată și împrăștiетоarea de îngrășăminte, fiind dusă și ea. Urmează a fi accentuat că din declarațiile ultimului, acțiunile lui Postolachi Nicolae au fost dirijate de ordinul administratorului întreprinderii, Ctitor Natalia. Această constatare rezultă și din lămurirea din 08 decembrie 2009 dată la poliție de către Postolachi Nicolae (f.d.161, Vol.I).

Ulterior printr-o altă explicație făcută la data de 17 martie 2010 Postolachi Nicolae a recunoscut că cositoarea CPS-5 și presul nu cunoaște la moment unde se află, din care explicații rezultă că nu se afla pe teritoriul Toc nr.1. Totodată, el a menționat că Ctitor Natalia trebuie să cunoască unde e tehnica respectivă, însă cu certitudine nu putea fi vîndută, deoarece se află la balanța întreprinderii. Declarații care confirmă repetat că Ctitor Natalia conducea cu procesul de administrare a patrimoniului, fiind la curent cu toate detaliile.

În contextul celor expuse la 25 martie 2010 Ctitor Natalia a scris o lămurire la poliție (f.d.29, Vol.I), prin care a confirmat faptul că cositoarea CPS-5 a fost luată de pe teriotriul TOC nr.1 și remisă unui agent economic pentru „depozitare”, astfel constatându-se contradicții în lămuririle acesteia date ulterior (f.d.57-58, Vol.).

Totodată potrivit declarațiilor inculpatei reiterate și în ședința de judecată în instanța de apel conștientizând că ar putea avea serioase probleme cu justiția, Ctitor Natalia a readus presul de sortiment pe teritoriul brigăzii Toc nr.1, dorind astfel să arate că el niciodată n-a dispărut și tot timpul a fost prezent, fapt însă care e combătut de declarațiile lui Caimac Fiodor cu privire la evenimentele de la sfârșitul lunii noiembrie 2009 și actul de verificare din 17 martie 2010 care constată lipsa presului de sortiment.

În continuare, la 04 iunie 2010 Ctitor Natalia a mai scris o lămurire la poliție în care a indicat că „...referitor la remorca de model 2 PTS-4 pot comunica că SRL „Pan-Doragro”, dispune la moment de o remorcă de așa model, care este depozitată în depozit. Celelalte două de același model, de care a dispus SRL „Pan-Doragro”, nu

cunosc la moment unde sunt, pe care fapt, pentru refuzul executării hotărârii judecătorești, și anume de transmitere a bunurilor sechestrate către creditor adică SRL „Pan-Doragro” a fost pornită o cauză penală care a fost transmisă la CCCEC ...” (f.d. 117).

Colegiul a constatat că din materialele cauzei cercetate în instanța de apel cât și din declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor și a inculpatei date în ședința de judecată în prima instanță, în apel și la faza urmăririi penale rezultă faptul că, inculpata își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora și anume să intre în posesia bunurilor părții vătămate, incluzându-le în sfera sa patrimonială.

De asemenea, în ședința de judecată s-a constatat că inculpate, în virtutea funcției de administrator al SRL „Pan-Doragro”, avea obligații și atribuții care urmau a fi îndeplinite conform fișei postului. Astfel, activitatea întreprinderii pe care o gestiona, presupunea deținerea în posesie și folosință a terenurilor și a cotelor valorice a cotașilor, având astfel responsabilitate materială pentru păstrarea valorilor materiale în așa mod ca să nu aducă pierderi și încălcarea drepturilor și intereselor proprietarilor (cotașilor).

Astfel, în virtutea celor expuse, Colegiul a considerat că vinovăția Nataliei Ctitor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost demonstrată indubitabil.

La stabilirea pedepsei inculpatei, Colegiul a ținut cont atât de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, cât și de personalitatea inculpatei care are la întreținere doi copii minori, nu are antecedente penale, de faptul că nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, astfel considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei penale, poate fi atins prin stabilirea Nataliei Ctitor a unei amenzi penale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării întreprinderilor.

Cu referire la învinuirea adusă lui Postolachi Nicolae în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, Colegiul a menționat că pe parcursul examinării prezentei cauze, partea acuzării nu a prezentat careva probe admisibile, pertinente, concludente și utile care ar demonstra vinovăția lui Postolachi Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriu, Postolachi Nicolae se învinuiește că în perioada lunii noiembrie 2009, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, fondatorul și administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia, împreună și după o prealabilă înțelegere cu Postolachi Nicolai, au delapidat avere străină, adică ilegal au însușit bunurile, care reprezintă cota valorică a cotașilor fostei întreprinderi agricole AF „Doroțcaia”, care au fost încredințate în administrare, și anume: o cositoare CPS-5 cu numărul de inventariere 4160 în valoare de 13 750 lei; un pres de sortiment cu numărul de inventariere 4067 în valoare de 2 100 lei; un tractor model T-25 cu numărul de inventariere 4067 în valoare de 2 900

lei; o marcatoare de îngrășăminte model HPY-0,5 cu numărul de inventariere 4279 în valoare de 350 lei; o remorcă model 2 PTS4 cu numărul de inventariere 4225 în valoare de 1 900 lei, pe care le-au înstrăinat în mare parte unor persoane neidentificate.

Prin aceste acțiuni, cotașilor le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 21 000 lei.

Instanța de apel a reiterat că subiectul infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal în afară de condițiile generale, trebuie să îndeplinească și unele condiții speciale, și anume să aibă calitate de administrator. Prin administrator în sensul art. 191 Cod penal se înțelege persoana care vine în contact direct cu bunurile altei persoane, datorită atribuțiilor sale legate de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea bunurilor, iar lipsa calității respective echivalează cu lipsa componenței de infracțiune.

În ce-l privește pe Postolachi Nicolae, instanța a constatat că acesta nu este subiect al infracțiunii incriminate or, deși corespunde criteriului de vârstă, acest fapt nu este suficient urmând a avea și calitatea de subiect special și anume administrator sau persoană cu răspundere materială deplină. Însă, din probatoriul administrat nu rezultă careva împuterniciri legale ale lui Postolachi Nicolae în gestionarea patrimoniului și răspunderea materială a acestuia. Din materialele cauzei, declarațiile inculpatului, martorilor, se constată o careva activitate a acestuia în SRL „Pan-Doragro”, activitate care însă nu este legalizată printr-un contract individual de muncă sau alte înscrisuri. Respectiv acțiunile desfășurate nu sunt suficiente pentru a considera că ultimul a administrat cu bunurile întreprinderii și corespunzător purta răspundere materială în acest sens, administrator fiind recunoscută doar Ctitor Natalia după revocarea din anul 2008 din funcție a lui Ctitor Ion.

Ca urmare, luând în considerație că Postolache Nicolae nu este subiect al infracțiunii imputate prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, Colegiul a dispus achitarea acestuia deoarece fapta imputată nu întrunește elementele componenței infracțiunii.

La fel, s-a reiterat că prin sentința atacată, Ctitor Natalia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, în următoarele circumstanțe de fapt.

Ctitor Natalia, în una din zilele lunii octombrie 2011, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, aflându-se în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, exercitând un drept presupus, considerând că are dreptul de înstrăinare asupra bunului ce aparține altei persoane și care este pus sub sechestru, adică asupra tractorului model „K701”, n/î D BA 761 cu prețul de 55 100 lei, care este înmatriculat după Berzan Valentina și asupra căruia prin încheierea Judecătoriei Dubăsari din 20 martie 2009, s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, fiind interzis părților Berzan Valentina și SRL „Pan-Doragro”, în persoana administratorului Ctitor Natalia să înstrăineze tractorul indicat, în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, printr-

un contract de vânzare-cumpărare, a vândut tractorul vizat locuitorului com. Xxxxx, r-nul Xxxxx, Șuvachin Alexandru, cauzând astfel daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Instanța de apel, a reținut că în ipoteza art. 352 alin. (1) Cod penal daunele cauzate în urma exercitării unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, trebuie să fie în proporții mari, iar în cazul în care nu se atinge acest cuantum se aplică art. 335 Cod contravențional.

Astfel, instanța a remarcat că potrivit rechizitoriului și potrivit sentinței contestate, s-a apreciat că suma de 55 100 lei incriminate Nataliei Ctitor, constituie daune în proporții mari. Însă, o astfel de concluzie nu are suport normativ, deoarece în acord cu art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Deși această redacție a art. 126 alin. (1) Cod penal a intrat în vigoare abia la 07 noiembrie 2016 grație modificărilor operate prin Legea nr. 207 din 28 iulie 2016, instanța a menționat că aceasta este aplicabilă speței, or prevederile art. 10 Cod penal indică că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Instanța de apel a reținut că conform Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație. Astfel, Colegiul a rezumat că prejudiciul în mărime de 55 100 lei imputat inculpatei conform rechizitoriului și reținut de prima instanță, nu constituie daune în proporții mari. Prin urmare, s-a constatat că lipsește o condiție indispensabilă pentru operarea art. 352 alin. (1) Cod penal, și anume urmările prejudiciabile, rezultând că fapta inculpatei constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

Cu toate că Ctitor Natalia vinovăția nu a recunoscut, instanța cercetând totalitatea probelor administrate la prezenta cauză, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, a considerat că rezultă vinovăția Nataliei Ctitor în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, după indicii calificativi *samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei.*

De asemenea, Colegiul a relatat că din materialele cauzei reiese cu certitudine că contravenția a fost comisă de către Ctitor Natalia în octombrie 2011, prin urmare s-a constatat că a expirat termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale prevăzut de art. 30 Cod contravențional, iar instanța a considerat necesar a înceta procesul în conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional.

Cu referire la comiterea de către Postolachi Nicolae a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, Colegiul a precizat că instanța de fond just a încetat procesul penal în privința acestuia, pe motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Astfel, Colegiul a stabilit că inculpatul Postolachi Nicolae, la 18 decembrie 2011, aproximativ ora 23.30, cu scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, a intrat fără consimțământul lui Tataruș Sergiu în gospodăria acestuia, amplasată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, apoi, continuându-și acțiunile sale infracționale a bătut în ușa casei și la moment ce proprietarul Tataruș Sergiu a deschis ușa, i-a aplicat o lovitură în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19.12.2011, vătămări corporale ușoare. Apoi la somația proprietarei, Tataruș Ecaterina, a refuzat să părăsească imediat domiciliul.

Instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeieri de casare a sentinței în această parte. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv și călăuzindu-se de Lege, just a încadrat acțiunile lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (1) Cod penal.

Deși Postolachi Nicolae vina în cele incriminate nu a recunoscut, Colegiul a considerat că aceasta se dovedește prin declarațiile părților vătămate Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina, martorilor Gherlac Sergiu, Bacioi Ion, Nicolaeva Ala, Bacioi Ștefan, Aslanov Ion și prin materialele cauzei cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, cum ar fi:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii prin care a fost primită plângerea cet. Tataruș Sergiu (f.d.45, Vol. IV);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului a gospodăriei cet. Tataruș Sergiu, unde s-a stabilit că în casă sunt urme de culoare brună cenușie asemănătoare sângelui (f.d.48-50, Vol. IV);

- procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Tataruș Sergiu și bănuitul Postolachi Nicolae (f.d.87-88, Vol.IV);

- procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Tataruș Ecaterina și bănuitul Postolachi Nicolae (f.d.89-90, Vol. IV);

- raportul de expertiză medico-legală Nr.412 D din 23.12.2011 a SEML Criuleni, prin care s-a constatat că părții vătămate Tataruș Sergiu i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare (f.d.85, Vol. IV).

În urma examinării mijloacelor de probă menționate, Colegiul a conchis că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina lui Postolachi Nicolae încadrarea juridică corectă și anume art. 179 alin. (1) Cod penal.

Astfel, în carul cercetării judecătorești s-a probat faptul că Postolachi Nicolae, la 18.12.2011, aproximativ ora 23.30, cu scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, a intrat fără consimțământul lui Tataruș Sergiu Alexandru în gospodăria acestuia, amplasată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, apoi, continuându-și acțiunile sale infractorice a bătut în ușa casei și la moment ce proprietarul Tataruș Sergiu Alexandru, i-a deschis ușa i-a aplicat o lovitură în regiunea craniului, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19.12.2011, vătămări corporale ușoare ce duc la dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de plagă pe frunte. Apoi la somația proprietarei, Tataruș Ecaterina, a refuzat să părăsească imediat domiciliul apartamentul părții vătămate împingând-o într-o parte, ce confirmă cert intrarea ilegală în apartamentul ultimei, adică violarea domiciliului părții vătămate.

Colegiul a atestat că prima instanță în mod just a relevat că în învinuirea expusă în rechizitoriu se menționează că persoana se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, dar totodată nu este indicat semnul cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei, însă prezența anume acestui semn legitimează posibilitatea calificării acțiunilor în baza alineatului doi și nu unu al articolului respectiv.

Astfel, rezultă că învinuirea înaintată inculpatului este una incorectă, contradictorie. O asemenea învinuire i-a afectat inculpatului dreptul de a ști pentru ce faptă este învinuit, adică dreptul la apărare.

Prin urmare, organul de urmărire penală a încălcat prevederile art. 281 Cod de procedură penală deoarece a înaintat lui Postolachi Nicolae, o învinuire neconcretă, neprecisă și declarativă, fapt ce contravine principiului legalității, prevăzut de art. 7 Cod de procedură penală, principiului asigurării dreptului la apărare, stipulat în art. 17 Cod de procedură penală; art. 23, 26 din Constituție și art. 6 alin. (3) lit. a) CEDO.

La fel, instanța de apel a constatat că prima instanță în mod just a încetat procesul penal în privința lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin.(1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, or potrivit art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se eliberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani. Astfel, s-a stabilit că Postolachi Nicolae, a comis faptele imputate în perioada 18.12.2011, prin urmare instanța corect a conchis că a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală a inculpatului.

Referitor la acțiunile civile înaintate, Colegiul a reținut drept incorectă soluția primei instanțe de a lăsa fără examinare acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material or, din materialele dosarului este stabilită exact suma despăgubirilor convenite și anume valoarea tractorului K-701 de 55 100 lei, prejudiciu ce a fost încasat din contul Nataliei Ctitor în beneficiul Valentinei Berzan.

De asemenea, Colegiul a menționat că a fost înaintată acțiune civilă de către Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina către Postolachi Nicolae cu privire la încasarea a câte 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, și deși prin sentința atacată procesul penal în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal s-a încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, Postolachi Nicolae a fost recunoscut vinovat. Prin urmare, Colegiul a considerat necesar a admite cerința privind încasarea prejudiciului moral cu încasarea de la Postolachi Nicolai în beneficiul lui Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina prejudiciul cauzat prin infracțiunea cauzată în sumă de 5 000 lei pentru fiecare.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri de către:

8.1. procuror, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică:

- concluzia instanței de apel precum că lipsa calității de administrator a lui Postolachi Nicolae echivalează cu lipsa componenței de infracțiune prevăzută de art. 191 Cod penal, este neîntemeiată și greșită, or în cazul în care la sustragerea săvârșită de două sau mai multe persoane a participat cel puțin o persoană căreia i-au fost încredințate bunurile, acțiunile tuturor vor fi încadrate în baza lit. b) alin.(2) art. 191 Cod penal;

- învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin.(2) Cod penal este clară iar lipsa oricăror obiecții din partea inculpatului și apărătorului acestuia, confirmă acest fapt, însă instanța de apel a omis să se expună asupra acestui motiv invocat de procuror în apelul său;

- vinovăția lui Postolachi Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(2) Cod penal a fost dovedită pe deplin atât prin declarațiile părților vătămate cât și prin probele materiale care coroborează între ele, și care nu au fost combătute de apărare nici de instanțele de fond;

- instanța de apel a preluat eroarea comisă de instanța de fond atunci când s-a constatat vinovăția inculpatului Postolachi Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(2) Cod penal însă a fost confădamnat în baza art. 179 alin.(1) Cod penal;

- instanța de apel urma să aprecieze toate probele obiectiv și sub toate aspectele dar nu doar declarațiile lui Postolachi Nicolae care vin în contradicție cu probatoriul acumulat în cadrul urmăririi penale, inclusiv declarațiile părților vătămate Tataruș Sergiu și Tataruș Ecaterina, cât și raportul de expertiză medico-legală nr. 412;

- instanța de apel, chiar dacă a admis apelul procurorului în care s-a invocat blândețea pedepsei stabilite Nataliei Ctitor, fără a indica careva motive, a stabilit acesteia o pedeapsă mai blândă, or aplicarea celei mai blânde pedepse penale sub formă de amendă, nu este una rațională, care ar atinge scopul de reeducare a condamnatei și preîntâmpinarea de săvârșire de noi infracțiuni.

8.2. *inculpata Ctitor Natalia*, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor emise în privința sa, cu emiterea unei decizii prin care să fie achitată în partea condamnării în baza art. 191 alin.(2) lit. c) Cod penal și art. 335 Cod contravențional.

În susținerea recursului indică:

- încadrarea acțiunilor sale în componența infracțiunii de delapidare, este ilegală și contravine prevederilor art. 8, 14 alin.(1) Cod penal;

- instanța nu a ținut cont de actele care denotă faptul că GȚ „PAMN” a tatălui său și SRL „Pan-Doragro” sunt societăți distincte, iar ea nu a preluat conducerea GȚ „PAMN”;

- instanța nu a luat în considerație declarațiile martorului Ctitor Ion care a declarat că după revocarea sa din funcție în 2008, nu i-au fost transmise Nataliei Ctitor tehnica agricolă, actele întreprinderii și alte valori materiale, fapt care a servit pentru adresarea Nataliei Ctitor în judecată cu cerere de înlăturare a impedimentelor în gestiunea întreprinderii;

- soluția instanței s-a bazat în exclusivitate pe actul de primire predare din 01.03.2005, prin care SRL „Pan-Doragro” a primit de la GȚ „PAMN” un șir de bunuri mobile, însă în același timp a ignorat și distorsionat alte multiple înscrisuri și declarații ale martorilor, care denotă lipsa laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 191 Cod penal;

- instanța de fond a omis să indice în sentință declarațiile martorului Ctitor Ion din 22.10.2013 care sunt în contradicție cu cele date la 21.05.2014, și nu le-a dat o apreciere, iar instanța de apel nu s-a expus asupra motivului dat;

- instanțele de fond au pus la baza hotărârilor acte dobândite în afara procesului penal, neinvocate de acuzator în calitate de probe neexaminat/nedezbătute în instanțe, și anume lămuririle Nataliei Ctitor de la f.d. 29,57 – 58, 116, vol. I;

- la 27.10.2015, de către Ctitor Natalia a fost înregistrată în cancelaria Curții de Apel cerere privind administrarea de probe noi, pe care instanța de apel nu le-a luat în considerație și nici nulea examinat, chiar dacă CSJ prin decizia sa a impus examinarea acestora și expunerea asupra lor;

- instanța de judecată incorect a identificat drept părți vătămate pe Semionov Ion, Ctitor Ion și Mîrza Maria, care au statut și de martori ai acuzării, or aceștia au declarat instanței că și-au valorificat cota valorică, iar Ctitor Ion, având drept scop de răzbunare pe Ctitor Natalia, a indus instanța în eroare, or acestuia i-a fost valorificată cota valorică de către Ctitor Mihail;

- în baza Ordonanței Procuraturii Dubăsari din 21.12.2009, s-a dispus neînceperea urmăririi penale în privința Nataliei Ctitor și clasarea procesului penal, iar la 11.06.2010, contrar prevederilor art. 287 alin.(4) Cod de procedură penală, a fost reluată urmărirea penală, unicul argument servind faptul că Ctitor Ion și alții, relatând aceleași fapte expuse în plângerea din 03.12.2009, s-au adresat Primului ministru, ceea ce nu poate fi calificat ca fapte noi, recent descoperite sau viciu fundamnetal;

- instanța de apel a argumentat suav reîncadrarea acțiunilor Nataliei Ctitor din art. 352 Cod penal în art. 335 Cod contravențional, poziția instanței în vederea stabilirii vinovăției acesteia, fiind neclară, nefiind invocate probele pe care se bazează soluția;

- instanța nu a ținut cont de probele noi prezentate de Natalia Ctitor care denotă faptul că tractorul K701, cu n/î XX X xxx înmatriculat pe numele Valentinei Bernaz și tractorul K701, cu n/î XX X xxx înmatriculat pe numele lui Ivanov Mihail și care a fost cumpărat de acesta de la GT „PANM”, sunt distincte;

- instanța de apel, a creat o situație mai gravă apelantei Ctitor Natalia, prin faptul că a dispus privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării întreprinderilor, care are un sens juridic mai larg decât cea stabilită de instanța de fond. Totodată, instanța de fond a lăsat fără examinare acțiunea civilă a Valentinei Bernaz, pe când instanța de apel a dispus încasarea prejudiciului material în beneficiul Valentinei Bernaz, însă nici procurorul, nici partea vătămată, nu au contestat cu apel capătul dat al sentinței;

9. Verificând argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul inculpatei Ctitor Natalia urmează a fi respins ca inadmisibil iar recursul procurorului necesită a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente:

Referitor la recursul inculpatei Ctitor Natalia.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală *juducând recursul, instanța de recurs este în drept să îl respingă ca inadmisibil cu menținerea hotărârii atacate.*

Studiind materialele cauzei, Colegiul penal constată că contrar motivelor invocate de recurentă, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, este dovedită vinovăția Nataliei Ctitor de comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine.

Deși se invocă că Ctitor Natalia nu este vinovată de săvârșirea infracțiunii de delapidare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a conchis că afirmațiile respective nu generează achitarea ei precum s-a solicitat în cererea de apel, or în cursul judecării cauzei în apel și în fond au fost prezentate probe care înlătură orice dubiu și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii pevăzute de art. 191 Cod penal.

Mai mult, din conținutul recursului rezultă că recurenta invocă dezacordul cu

aprecierea probelor însă Colegiul reiterează că o nouă reapreciere a probelor, după cum solicită ultima, nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept, iar reaprecierea probelor nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

În altă ordine de idei, instanța de apel examinând cauza prin prisma apelului Nataliei Ctitor, corect a constatat că în acțiunile acesteia sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, însă ca urmare a modificărilor operate la art. 126 alin.(1) Cod penal, intrate în vigoare la 07.11.2016, instanța a reținut că în ipoteza art. 352 alin. (1) Cod penal daunele cauzate în urma exercitării unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, trebuie să constituie proporții mari, iar în cazul în care nu se atinge acest quantum acțiunile constituie componența de contravenție prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

În speță, instanța de apel corect a rezumat că prejudiciul în mărime de 55 100 lei imputat inculpatei conform rechizitoriului și reținut de prima instanță, nu constituie daune în proporții mari, de aceea s-a concluzionat că fapta inculpatei constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

În același context, Colegiul menționează că deși procesul în baza art. 335 Cod contravențional în privința Nataliei Ctitor a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, totuși inculpata este declarată vinovată, iar instanța de apel ținând cont de prevederile art. 225 Cod de procedură penală, corect a soluționat acțiunea civilă și a dispus încasarea în beneficiul Valentinei Berzan a despăgubirilor în sumă de 55 100 lei.

Astfel, argumentele recurentei invocate referitor la nevinovăția sa, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile, pe care Colegiul le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul consideră că argumentele invocate de recurentă nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, iar în prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra respingerii recursului declarat, ca fiind inadmisibil.

Referitor la recursul declarat de procuror.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, cu referire la învinuirea lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal, studiind materialele cauzei constată că instanța de fond a comis o eroare când a încadrat acțiunile lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, doar pe motiv că în învinuire nu este indicat semnul *cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei*, eroare care ulterior a fost menținută și de către instanța de apel.

Lecturând ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul în acest sens, Colegiul constată că în partea descriptivă a acestora, este indicat că Postolachi Nicolae, *se învinuiește pentru pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșită cu aplicarea violenței*. De asemenea, în cadrul descrierii faptei săvârșite, este indicat că „*Postolachi Nicolae i-a aplicat o lovitură în regiunea craniului lui Tataruș Sergiu, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19.12.2011, vătămări corporale ușoare, ce duc la dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de plagă pe frunte*”, faptul lovirii părții vătămate fiind confirmat însăși de Postolachi Nicolai. Aici, Colegiul indică că doar lipsa mențiunii *aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei*, nu duce la reîncadrarea acțiunilor inculpatului. Mai mult, atât instanța de fond cât și instanța de apel, în partea dispozitivă a hotărârilor stabilesc vinovăția lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, pe când în partea descriptivă se constată ca fiind dovedită fapta conform art. 179 alin. (2) Cod penal.

Prin urmare, au fost încălcate cerințele art. 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală potrivit căruia, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită* și art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală potrivit căruia, *în dispozitivul sentinței de*

condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită, astfel, Postolachi Nicolae a fost recunoscut vinovat pentru altă faptă decât cea constatată de către instanța de judecată.

În al doilea rând, lecturând decizia instanței de apel, Colegiul constată contradicții în partea motivatoare a acesteia vis-a-vis de motivele achitării lui Postolachi Nicolai de sub învinuirea înaintată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) c) Cod penal. Astfel, instanța de apel, făcând trimitere la calitatea specială de administrator a subiectului infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, a considerat necesar a-l achita pe Postolachi Nicolae anume din lipsa calității de administrator a acestuia, ceea ce echivalează cu lipsa componentei de infracțiune. Ulterior, însă instanța a reținut că: „pe parcursul examinării prezentei cauze penale, partea acuzării nu a prezentat careva probe admisibile, pertinente, concludente și utile care ar demonstra vinovăția inculpatului Postolachi Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.” În această situație poziția instanței de apel, este una contradictorie ce ține anume de motivul achitării lui Postolachi Nicolae de sub învinuirea înaintată în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

De asemenea, deși în cadrul ședinței de judecată din 01.03.2017, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, procura din 30.11.2009 prin care administratorul SRL „Pan-Doragro” Ctitor Natalia îl împuternicește pe Postolachi Nicolae să efectueze acte de protecție, reparare și conservare a patrimoniului, a fost cercetată ca probă anexată la materialele cauzei, totuși în decizia instanței de apel lipsește o apreciere a acesteia, inclusiv prin prisma calității lui Postolachi Nicolae de subiect al infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal. Instanța de apel nu a examinat calitatea lui Postolachi Nicolae ca subiect al infracțiunii de delapidare a averii străine și prin prizma conținutului probelor anexate la materialele cauzei, inclusiv declarațiile martorilor date instanței pe acest capăt de învinuire.

În al treilea rând, Colegiul lărgit menționează că, potrivit rechizitoriului Ctitor Natalia și Postolachi Nicolae au fost puși sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal. Prin sentință, inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedepse sub formă de amendă, din învinuirea înaintată fiind exclusă lit. c), pe motiv că instanței nu i s-au prezentat probe din care să reiasă cauzarea unui prejudiciu considerabil părților vătămate.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, doar în partea stabilirii pedepselor inculpaților, ca fiind prea blânde, apelantul fiind de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal. Însă, instanța de apel, prin decizia sa, reîncadrează acțiunile Nataliei Ctitor în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, și stabilește o amendă mai mică decât cea stabilită de

instanța de fond, iar Postolachi Nicolae este achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii acesteia, deoarece în partea motivatoare a deciziei instanța respinge argumentele invocate de procuror în apelul său, iar ulterior admite și acest apel, dispunând casarea sentinței atacate parțial.

În altă ordine de idei, instanța de recurs mai indică că Curtea de Apel, constatând vinovăția Nataliei Ctitor în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, în cadrul descrierii faptei ca fiind comisă de aceasta, nu indică calificativul atribuit lit. c) al normei penale indicate, și anume cu cauzarea de daune în proporții considerabile, de către instanță fiind doar menționat că *prin acțiunile inculpatei, cotașilor le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 21 000 lei*. Este de menționat faptul că, în speță, anume calificativul de daune în proporții considerabile face delimitarea dintre alin. (2) și alin. (1) al art. 191 Cod penal.

În al patrulea rând, Colegiul menționează că rejudicând cauza, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală care stipulează că *pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului*.

Astfel, instanța de recurs, judecând recursurile declarate de procuror, inculpați și avocatul Muruziuc Victor, prin decizia din 20 decembrie 2016, a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, indicând motive concrete.

Însă, lecturând procesul verbal al ședinței de judecată și decizia recurată, se constată că instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile instanței superioare, și anume nu s-a expus în nici un fel asupra cererii Nataliei Ctitor privind administrarea de noi probe înregistrată la 27 octombrie 2015 cu nr. 12133, la care erau anexate unele probe.

În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către Curtea de Apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de legislația în vigoare, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o

hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge recursul ordinar declarat de inculpata Ctitor Natalia, ca inadmisibil.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Brigai, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2017, în cauza penală în privința lui *Ctitor Natalia și Postolachi Nicolai*, în partea condamnării Nataliei Ctitor în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, achitării lui Postolachi Nicolae învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și menținerii sentinței privind încetarea procesului penal în privința ultimului pe art. 179 alin. (1) Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 31 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun